

Gorudvollen skole — hvor var nå det

Ei bortgjemt grend, den gang langt fra politikere og prioriteringer. Men til slutt fikk også Gorudvollen krets sin egen skole.

Mer enn 70 år etter den formelle opphevelsen av omgangsskolen, mer enn 10 år etter at Folkeskoleloven ble vedtatt.

For et par hunder år siden var det liv og røre i Gorudvollen krets rundt Hoensvannet og Holtefjell. Folk og fe, gårdsbruk og håndverk, store og små i et eget lite samfunn. I dag rett utenfor stuedøren, men den gang nesten en dagstur fra sentrum.

Anna Engedalen var blant dem som vokste opp i den avsidesliggende grenda i Øvre Eiker. Anna døde i 1984, men hennes minner er bevart i et lydbandopptak med Einar Solum i 1982. Da var Anna 94 år gammel.

Anna ble født og vokste opp på gården Gorudvollen, en av de tre gårdene i kretsen hvor omgangsskolen hadde tilhold. De to andre gårdene var Søndre Svartskul og Solbergsetra.

Det var primitive forhold, folk var ikke så nøye på det den gang. Mor tok inn ei stor bordplate som hun la på langkrakken på kjøkkenet. Presis klokka ni begynte skolen, forteller Anna som husker godt læreren som bodde på gården.

Så ble det bestemt at også Gorudvollen skulle få sitt faste skolehus. I år 1895 ble den nye skolen bygget av de to tømrerne Kristoffer Trondsen og Nils Bakke fra Hokksund. Også de fikk bo på Gorudvollen i byggeperioden — som forøvrig var midt på vinteren.

For Anna var skolebygget noe nytt og spennende. Hver dag fulgte hun arbeidet fra kjøkkenvinduet på Gorudvollen. En dag ble hun til og med litt for ivrig. Hun gikk ut på tunet og fulgte arbeidet derfra, baren i tynne støvler. Hun var så fascinert av arbeidet at hun knapt nok merket kul-

Anna Engedalen, født 1888 på Gorudvollen, forteller om både grenda og skolen i et lydbandintervju i 1982 med Einar Solum, to år før hun døde.

da. Det endte med at hun forfros begge føttene.

Anna var blant de første elevene som tok Gorudvollen skole i bruk, og helt til sin død hadde hun mange minner fra skoletiden.

— Jeg husker en gang vi hadde årsprøve da pre-

sten fra Bakke kom på besøk. «En ting kan jeg ikke forstå, nemlig at barna her er på høyde med Røren skolen», husker jeg presten sa. Men vi hadde jo like mye i hodet vi som Røren-barna? Vi tok skolen alvorlig, vi, forteller Anna.

Om skolen var ny og spennende, var det ikke alltid bare moro. Det fikk Anna selv opp leve den gangen hun fikk lus i håret. Mange foreldre tok ikke lusplagen så nøye, men det gjorde Annas foreldre. — Vi må klippe av deg håret, var beskjeden Anna fikk av sin far da lusa ble oppdaget.

Anna ville slett ikke kvitte seg med det lange krøllete håret som var samlet i ei flette på ryggen, og hun protesterte kraftig. Faren lot som han ga etter, men mens Anna var fordyppet i lekselesning, snek han seg bak henne og klippet fletta i et eneste kutt. Da ga Anna etter, og dagen etter møtte hun opp på skolen med så kortklippet hår som det var mulig å ha.

Anna Engedalen fulgte skolen og Gorud-grenda på nært hold i flere år. Alle kjente alle i ei slik grend, og Anna forteller om det ene gårdsbruket etter det andre som ble fraflyttet. Det var ei utvikling som hadde startet mange år før Anna kom til verden, og skolen alene var ikke nok til å holde folk boende i grenda.

I en periode hadde den nye skolen mange elever, men i løpet av noen år falt elevtallet dramatisk. Til slutt var det bare 4-5 elever igjen på skolen, og i 1927 ble det kroken på døra for godt. I hvert fall som skole.

Det gamle skolebygget står fortsatt på Gorudvollen, men nå er bygningen modernisert og gjør tjenste som hytte. Slik har det også blitt med resten av grenda. De fleste av de gamle gårdsbrukene er borte for godt, mens hyttene har gjort sitt inntog.